

Передплата

до «РУСЛАНА» виходить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 30 кор.
 на п.ч року . . . 10 кор.
 на чверть року . . . 5 кор.
 за місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

цілий рік . . . 18 рублів
 або 36 франків
 на п.ч року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і думи ми виреш: а не возьмеш милої і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — В Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що для
 крім неділь і руских свят
 о 5½ год. пополудня.

Редакція, адміністрація і
 експедиція «Руслана» під
 ч. 1. пл. Дембровського (Хору-
 щини). Експедиція місцева
 в Агенції Соколовського в
 пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає слідше
 на попереднє застереженє.—

Реклямації неопечатаніє
 вільні від порту. — Оголо-
 шеня звичайні приймають
 ся по ціні 20 с. від стріч-
 ки, а в «Надісланім» 40 с.
 від стрічки. Подяки і при-
 ватні донесеня по 30 сот.
 від стрічки.

Національне питання в Австрії а німецько-чеське порозумінє.

(Конець.)

Про національне питання висказав цінні замітки славнозвісний Бернзон перед берлінським дописувателем дневника «Die Zeit» з нагоди прускої політики супроти Поляків, тимто хочемо і з поглядом сего письменника познакомити нашу суспільність.

«Прусаки, говорив він, се вовничий нарід. Они думають, що можуть досягнути все силою і що можна гнобити інші народности. В наших часах се не йде. Нарід не дасть ся зранити у своїм внутрі. Посеред німецьких границь роблять нагінку за привидом і переслідують горстку Поляків і Данців, а дають пропадати 2½ мільонам Німців в Угорщині. Се політика зовсім перевернена горі дном».

Дописуватель Zeit-у замітив, що Німці в Угорщині осуджують пруску політику супроти Поляків, бо Мадяри поступають з Німцями подібно, як Прусаки з Поляками, але Полякам веде ся ще гірше. Сим Мадяри тикають їм безнастанно в очі. На те сказав дальше Бернзон:

«Також прихильні Німцям народи жаліють над сею прускою політикою гноблення. Я є всегерманом. Одначе Прусаки утрудняють всегерманам їх задачу. На мій погляд німецька мова повинна бути мовою зєдіняючою всю середню й північну Европу. Бож німецька мова є найбільш розповсюджена в середній Европі. Всі германські народи повинні змагати в будучині до спільного союзу із спільним парламентом з німецькою мовою розправ. Се було би значним скріпленєм мира. Але поки що Німеччина не може сповнити сеї задачі, щоби стала осередком германських народів. Передовсім повинна стати вільною. Се поправить ся, як в Прусах буде заведено загальне право виборче. Германі повинні боронити спільного свого добра. Панславизм є небезпечний для Германів. Росія є для Славян природним провідником. Але Москалі є ще молодим народом з великою силою зросту. Ще треба їм вийти на праву новітню дорогу політичну».

Дописуватель Zeit-у звернув опісля бачність на се, що деякі люди думають, що, вступаючи ся за Русинами і

Словаками на політичнім полі, псує собі європейську славу в літературі.

«Я все житє був політиком, відповів Бернзон, все боров ся в моїй вітчизні, відтак звернули ся до мене Русини а опісля Словаки. А нічо так мене не радувало, як вступати ся за Словаками. Ще недавно писав мені оден добрий знавець словацких відносин, що я посунув о цілі роки наперед їх політичну боротьбу. Бачите, я вступаю ся і за Славянами, як треба. Також угорські Німці звернули ся до мене з жалобами. Мадяри хотілиб в цілій Угорщині завести свою турецьку мову, а се пособляє лише некультурности. Мадярську загорілість треба тим способом поборювати, щоби всюди Мадярів бойкотовано. Се новітний спосіб відплати. Я є за тим, щоби можна Мадярів звести до їх власних границь».

Такі гадки висловив Бернзон про національне питання. Одначе в Австрії не думає правительство, а також і визначніші парламентаристи про рішенє сего питання на цілім обсягу країв австрійських, а хочуть лише довести до німецько-чеського порозуміння, як ми се вже давніше зазначили. Між иншими голова німецько-національного союзу посол Кіріє пише в „Deutsch-nationale Korrespondenz“ „Нема що думати про таке рішенє національного питання в напрямі, щоби кождий з австрійських народів міг розвивати ся і жити яко самостійне національно-політичне тіло».

Розв'язки треба глядіти лише в такім напрямі, пожитє народів побіч себє тим уможливити, щоби культурне і національне житє кождої поодинокі народности по зможі обмежити на круг власних своїх земляків».

Треба поступати національно-федералістично. Також без національного шовінізму повинен кождий пізнати, що язиком урядовим осередної управи може бути лише німецький, бо се є одинокий світовий посередничий язик в Австрії. Німецький язик посередничий не є отже ніяким національним привілеєм але практичною konieczністю. Скоро на тім становищі станемо, то зовсім можливо, що в чисто національних повітах в усіх справах, котрі не відносять ся до загальности, може бути переведена національна самоуправа. Перший важний крок уже в Австрії зроблений розділом округів виборчих, в Моравії національним катастром, в Чехах

розділом краєвої ради культурної, і ради шкільної краєвої, та розділом лікарських палат. Всі ті новости показали, що загально державного інтересу тим не нарушено. Коли хочемо, щоби Австрія жила, то мусимо відкинути всі змаганя, котрі хотять утворити самостійні державні тіла в границях держави, як се має на цілі чеське державне право. Чехи не можуть більше вимагати, як щоби жити могли національно, але треба відкинути всяке змаганє, котре хоче Німцям під видом рівноправности накинати в Чехах в їх власних оселях чеську мову і виключити Німців від участі в державнім житю. Лише в напрямі національної автономії можливе уздоровленє наших відносин. Розуміє ся, що на тій дорозі стріне національне питання великі перепони, тому можна лише етапами іти, щоби цілє досягнути».

Міністер Гессман з нагоди Різдва висловив ся також в Reichspost, що першою задачею є національне питання, особливо в Чехах, де Німці яко меншість хотять забезпечити свій національний стан посіданя, а німецько-чеське помиренє причинилоб ся вельми до скріплення парламенту.

Інтернаціональний католицький Інститут для поступу наук при Апостольській Столиці.

Кардинал секретар стану Merry del Val видав до звісного історика проф. др. Пастора, покликаного недавно з катедри університету в Інсбруці на катедру до Риму, письмо слідуєчого змісту, яке подаємо в дословнім перекладі:

«Вам відомо, яку вагу прикладає папуючий тепер Папа до поступу наук і кілька стараня присвячував завсіди також тій шляхотній цілі, попираючи і заохочуючи найвисше заслужених заступників святих наук. Найновішим доказом тих Заступникови Христовому властивих старань є ецикліка Pascendi, видана зі щирої любови до правди, а передовсім останна часть сего дуже важного акту, де оголошений папський плян, що має на меті з цілою силою зачати заложенє інтернаціонального інституту для поступу студий».

«До вивовнення сеї високої гадки звелила Всесвітла Голова Церкви вибрати з Кардиналів комітет в цілі веденя інтернаціонального наукового руху католиків, який має отворити новий інститут. На членів сего комітету назначив Сьв-ший Отець протекторами звісних яко опікунів науки Кардиналів: Рамполла дель Тіндаро, Маффі і Мерцієра. І коли показало ся потрібним подбати, щоби справи ін-

ституту через віддалене Кардиналів-протекторів не поносили жадної шкоди, зарядила Ёго Свѣтѣсть, щоби Ёго Еміненція Кардинал Рамполля, що резидує в вічній місті, удержував більше безпосередній провід підприємця і лиш в дуже важних справах має бути залежний від участі своїх товаришів».

«Особливо ж тішить мене, що можу Вам заявити, що Ёго Свѣтѣсть розваживши, що Комітет Кардиналів потребує до помочи секретаря, достойного такого висшого інституту, вибрав Вас на се stanowisko, бо Ви своєю повагою між учемили всіх народів і своїм безнастанно заявлюваним привязанем до здорової науки даєте найпевнішу запоруку, що будете сильно попирати поступ наук через пляновий католицкий інтернаціональний інститут. Тішачись, що можу Вам закомунікувати про сі папські рішеня, взиваю Вас, щоби Ви без проволоки порозуміли ся із згаданими Кардиналами, а передовсім з Кардиналом Рамполлею і користаю радо з нагоди, щоби запевнити Вас про мое поважанє.—Кардинал Merry de Vall, Секретар стану».

Злобні віддумки д-ра Івана Франка.

Написав
Іван Верхратский.

(Дальше).

Мушу дати тут обширніше обясненє. Про те, що самоїлка походить від Самоїла, я передше думав а так само і тепер думаю. Если-б я сам того дійшов, так ніяк би того не стидав ся. Але було то так. На екскурзіях язикових заїхав я раз до бл. п. о. Льва Ясеницького, пароха в Старій Соли, де і вчув від него згадку про дяка Самоїла і про Самоїлку, та лиш шкода, що про того дяка більше не провідав. Згадка про дяка Самоїла і звязану з ним назву співу: самоїлка до разу мені припала і я її прийняв яко дуже ясну і правдиву та лиш письменні докази про того дяка мені хибують і доси. По моїй думці „самоїлка“ могла лише повстати від Самоїла; ні самолівка, ні самовїлка не могли дати „самоїлку“. Самолівка до виговору не трудне, впрочім находить ся у нашого люду не змінене тото слово і означає прилад, що сам ловить. З легкого слова „самолівка“ щоби повстало „самоїлка“ ледви припустити можна. Суть подібно зложені слова як мишелов, мишелівка. Ще неможливіше язикове перетворенє слова „самоїлка“ із самовіл-ки. Часто стрічають ся села звані вілька, вулька (походить від „воля“), ль віколи не переходить в тих словах на л. Але менше про те. Як міг наш люд говорючи про спів церковний, в котрім, чи він нотний, чи ні, єсть завжди певне право, що він собі „самовілька“. Се дуже би соромило і наш обряд і его співі. Назву „самоїлка“ впрочім знають лиш у нас в Галичині. Те показує, що она муїла повстати у нас в Галичині; про сі приміту ближе говорити не буду, бо співом не займаю ся.

Пшучи статью „Правда в очи коле“ удав ся я до фахового в церковнім співі у нас мужа, іменно до Впреп. о. П. Бажаньського, котрий був ласкав мені дати поясненя в тім згляді. Про ті поясненя, а передовсім про „самоїлку“, котру Впр. о. П. Бажанський уважає яко повсталу з „самолівки“ я при кінці моєї статі агадав. Словами з уст фахового мужа я збив пустє і неприличне говірканє п. В. про якісь „самовіл-ки“ в церкві. Що до самого виводу того слова від зглядом фільольогічним я не одізвав ся ні словом.

Отож розминув ся з правдою п. І. Франко, що я категорично твердив про компетентних людей, свѣщенників і историків церковних, котрі піддержували мою віру в дяка Самоїла. В рецензії про „Дарвінізм“ ст. 10, я кажу: „Сей ви-

від (давній бл. п. о. Львом Ясеницьким про дяка Самоїла і спів від него названий) більше до мене промавляє. Може ся згадка спонукає деякого з нашого свѣщенства, а іменно з наших фахових учителів церковної музики до точного опрєдєленя, звідки взяла ся у нас самоїлка“ — а в статі: „Правда в очи коле“ на стор. 14. каже Впр. о. Порфирий Бажанський: „Співати самолівкою значить співати мелодію музикальну не з нот, лише цієля слуху. Если дійсно „самоїлка“ названа від імени дяка Самоїла — на що однакож нема документів письменних — і дяк Самоїл міг співати лише по стародавню самолівку. Хоть п. Іван Франко і назвав мое говоренє про Самоїла і названє того співу церковного „простою блягою“, так виходить, що то зовсім з моєї сторони не було караманом, а тільки п. Іван Франко єсть караманником.

Написав я, що „всезналь гуртковий“ віддав Aequivalent словом „рівнобіжник“. Закидує мені п. Іван Франко, що я не згадав, де сей злочин був сповнений і ким, що питає, чи се (коли лише раз стало ся) не є простий друкарський блуд. На се одвічаю, що сю книжку (котрої автором єсть д-р. Пулюй) перепечатував в виданю Спільки по своєму п. В. Гнатюк, а на запитаня, котрі посипались по випечатуваню, коротко сказав, що він думав, рівнобіжник єсть то само, що Aequivalent.

„Що сказав би прим. п. Верхратский, як би хтось його „Знадобы до словаря южноруского“ вид. р. 1878, назвав недоладною кліптанновою, за те тільки, що там слово „гаргара“ перекладено „ein grosses, schlecht eingerichtes Zimmer“ (стор. 9.) а шušеренка — Morchel?“ стор. 187.

Сказав би, що той хтось або п. Іван Франко що до першого слова злосливо збрехав, а що до другого взяв ся говорити про те, про що не знає нічого сєнько.

Знадобы до словаря южноруского І. У Львові 1877. стор. 9. Гаргара (Dr. verächtlich) ein grosses, schlecht eingerichtes Zimmer. стор. 85. Гаргара (Кал.) etwas Grosses, Plumpes. Ваба, як гаргара. Хто годен таку гаргару опалити (о покої) сї. огвара. Подано се слово так, як мені лучилось учути; я перший привів его вперед в тім сенсі, в яким учув в Дрогобиччині (стор. 9.) а відтак в Калушчині (на стор. 85.) в обширнійшій значеню а заразом помічено порівнанє з лемківським огвара. До словаря робить ся ужиток з всяких значеній.*) Що до виводу того слова я тепер вишого мїня. Іменно „гаргара“ уважаю яко вираз посвоячений з словом „гора“, а повсталий через здвоєнє: гар—гара.

„Шušерєчка“ або як я пізнійше стрів у люду на долах притикаючих до Гуцульщини: сušерєчка (се форма правильнійша) значить Morchella, Morchel. То єсть властиве значенє того слова. Декуда в Гуцульщині уживають „шušерєчка“ насмішливо часто також в значеню спорзнім, брьднім. Але сміятися з кого, що „шušерєчка“ називає Morchella — се було би так дивним, если би хто висмівав, що качкою зовуть anas, Ente, тим часом, коли качка має декуда спорзне значенє, так само як шušерєчка у Гуцулів.

У Гуцулів спорзне значенє має часто і фшкавка, котрий вираз властиво значить Lycoperdon, Bovista в інших околицях зве ся також по руски: пурхавка, пурша, курявка, бздюха і пр. Також в німєцкім: Bovista, Buff—fist**) досить брьдке має значенє приміненє до того гриба а Tournefort в латинській науковій термінології ввів з німєцкого переведене: Lycoperdon з *λίκος περίδο*.

„Або як назвав би він мое поступованє, як би я почав докоряти йому неучтвом за те, що в своїй перекладі Ваканової драми „Перед світом (Л. Н. В. 1900 —) переклав Rozon на Познань зам. Прешбурга і тільки на мое представленє позволив поправити сю і декілька помилок? Я не сумніваю ся, що коли-б я із за сього бундючив ся та шпигав йому в очи, він назвав би таке поступованє дїтвацьким або штубацьким“.

Назвав би се все підлою брех-

нею п. Іван Франко. Драма Вакана виїшла в сїчні 1901. р. Я її по одержаню 27. сїчня 1901. р. перевів і вскорі дав до редакції Літературно-Наукового Вістника. В. Л. Н. В. була она печатана 1901. р., в кв. XI і XII, чому п. Іван Франко написав, що вишов мій перевод затитулований „Перед Досвітом“ в Л. Н. В. року 1900, отож перед тим, ним оригінал явив ся, не знаю. Може звичайне недбалство п. Івана Франка, може забудка або може...

(Дальше буде).

*) Малорусконімецкий Словар уложив Евгений Желеховский. 1886. I. стор. 137. Гаргара etwas sehr Grosses, plumpes; grosses, schlecht eingerichtetes Zimmer. В. Beine keillustigen, bösen Weibes, H. 267. — Перше значенє подано з моїх „Знадобив“ 1877, та не приведено жерела, як се у Желеховского буває часто, іменно у лів виписаних з моїх книжок. *І. В.*

**) В інших околицях Німеччини: Bubenfist, Pfaffenfist, Planenfist, Weiberfist, Handspiss і Wolfspiss. *В.*

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— Калєндар. В суботу: руско-кат.: Анастасій; римо-кат.: Тита б. — В неділю: руско-кат.: Юмучен. в Криті; римо-кат.: Емілії.

— 3 Відня донозять нам: Дня 23. грудня 1907 відбулась на віденськїм університеті промоція о. Івана Лятишевского на доктора св. Богослова.

— На будову руского театру у Львові зібрано в 1907 році 10.446'28 К. Загалом по конець грудня 1907 зібрано 199.136'06 К.

— Австрійський амбасадор у Папі. Австрійський амбасадор при Апостольській Столиці, граф Сечен, зложив Папі дня 28. м. м. іменем держави новорічні желаня.

— До Русинів Галицької землі видав „Народний Комітет“ відозву в справі соймових виборів. Відозва зазначає, що нові вибори відбууть ся під кличем реформи виборчої соймової ординації, після якої тепер руский народ на 149 послів має всего 13 своїх заступників. Від сміли рускої репрезентації в новім соїмі залежати буде вигляд нової виборчої ординації і доля руского народа в Галичині. Відозва визнає проте всі круги нашої суспільности ладити ся до виборів, бо правибори починають ся вже за три тижні. Відозва кінчить ся словами: З вірою в свѣтѣсть нашої справи і з надїєю на побіду зачинаймо сей виборчий бій— а перед нашою єдностію, карностію, пожертвованєм, сміливостію та завзятем нотануть полчища тьми і неволі! До бою — народний, руский льє.

— Передвиборчий рух. На зборах повітового виборчого комітету в Глинянах дня 1. с. м. ухвалено кандидатуру п. Володимира Сінгалевича, судії в Перемишлянах, з перемишлянського виборчого округа. — Передвиборчі збори скликано в Городенці на день 10. с. м. о 10. год. до „Нар. Дому“, а в Підгайцях на день 10. с. м. о 1. год. збори громадских організаторів і комітетових делегатів. — В Перемишлянщині розпочав виборчу агітацію пос. Глебовицький і заповів віча: в Липівцях 22. с. м., в Дунаєві 23. с. м., в Костеневі 24. с. м., в Плетеничах 25. с. м., в Глібовичах свирских 27. с. м. і в Глинянах 30. с. м., всюди о 1. год. по полудни.

— Освітї й знаня! В селі Демках, золотоноского повіту, оден чоловік дістав собі кілька українських книжок з Київ а в него деякі селяни взяли їх собі почитати. Книжки сї, а надто „Лихо від горівки“ та „Страшний ворог“ (теж книжка про горівку) — дуже сподобались селянам-читачам і зробили на них вражінє. Наслідком сього сталось те, що гурток з душ девяти парубків рішив зовсім кинути пити горівку, і написано навіть такий лист, яким потверджували сю свою обідянку

ніколи не вживати „страшного ворога — алькоголя“. Постановилиж красше, по змозі, збирати гроші та випускати путні газети й книжки для читаня і справді се вже вони по часті виконують. За жовтень та падолист хлопці сі зібрали до чотирох карб. і 3. карб. 50. коп. подали на журнал „Вѣстникъ Знанія“, а то ще збирають гроші, щоби виписати й ще що небудь. Гарно дивитись на сих молодих селянських хлопців, що нарешті сами взяли ся за розум! Та одно шкода. Сини вони своєї України, але збиті з панталюку змосковленою школою, вони думають, що справжній світ, щира наука — тільки в московських книжках. І через те виписують тільки рускі книжки. Але невно з розвитком розумовим вони дійдуть і до того, що зрозуміють, хто вони, чиї і якого батька діти. („Рада“).

— Католиций університет в Америці. Архієпископ Вашингтону, кардинал Gibbons вислав до всіх єпископів Америки письмо, призначаючи цілому єпископатові заняті ся заложенєм католицкого університету і збирати на сю ціль складки. Вже узбрано на фонд університету 2,500,000 корон. Кардинал сподіє ся, що небагом збере потрібну суму і сейчас з весною приступить до будови університету.

— Нунцієм в Бельгії на місце перенесеного до Мадриду архієпископа Viso став дотеперішний титул. архієпископ Tachi Fogcelli, апостольський делегат в Царгороді, котрий в останних хвилях особливійшим способом занимає ся урядженем торжества в честь 1500-літних роковин смерті св. Івана Золотоустого.

— Нові марки почтові. Як звісно, війшли з днем 1. січня с. р. в курс нові марки листові. Позаяк печатанє тих марок по остаточнім затвердженю проектів могло розпочати ся аж з початком марця, то, як понятно, було технічною неможливістю виробити таку скількість марок, щоби від 1. січня видавано виключно лиш нові марки. Всеж-таки число нових марок, які будуть розділені між уряди почтові і трафіки, вивосить 30,000,000 штук. Дятого поки що будуть продавати ся крім нових ще й старі марки, аж доки весь запас не випродасть ся а уряди почтові одержали припорученє, особливо при більших замовленнях видавати старі марки у відповіднім відношеню. В міру зужитковуваня старих марок буде запотребованє покривати ся лиш новими марками, котрих фабрикація є вже в повнім ході.

— Уязненє ватаги вломників. Львівська поліція на основі слідства з опришкоом Васівським приарештувала сім осіб, що належали

до єго ватаги. Своє центральне бюро мала ватага в золотника Тітля при ул. Краківській 1 до якого Васівський телеграфував з Праги о помічників. Тітель вислав єму Кнобльоха і Адамского, але Кнобльох утік до Львова, а Адамский попав в руки праскої поліції. Спільником Васівського мав бути також Костур „артист“ руского театру, з гажою 50 К. Він — як доносить Куг. Лв. — мав на спілку з Васівським обікрасти директора Стадника у Львові. Васівського переведено до слідчого арешту, де заопіковано ся ним щирійше, аби знова не утік.

— Урожай 1907 року в Росії. „Голосъ Москвы“ доводить, що в той час, як рос. міністер фінансів Коковцев вважав у своїй думській промові особливе значінє прожаю сего року для селянського господарства, відомости голловної управи хліборобства кажуть, що врожай 1907 року не дуже щасливий. Врожай європейської Росії можна ледве-ледве назвати близьким до середнього. Надавничайна ріжnorodність врожаю не дає спомогти встановити, яке значінє мав він для економічного добробуту людности не тільки там, де люде потерпіли від неврожаю, а й там, де хліб уродив добре. Треба сподіватись, що через великий зріст ціни на хліб — ріжниця між більше і менше заможними господарями буде ще гострійша. В селянських господарствах чорноземних губерній — чернигівської, південно-західних, херсонської та деяких повітів орловської, самарської губерній та ще Таврійського півострова, північних повітів Донського округу — через неврожай озимини вже й тепер не вистачає хліба, навіть у заможніших хазяїв. Селянам дуже скрутно через те, що нема чим годувати худобу. Подекуди в Самарщині та в Саратовщині не буде чим засїяти ярину. Мало надїї на врожай озимини понад Волгою. Безумовно важкий сей рік для сільського господарства в губерніях: понадуральських, білоруских, в казузкій, московській та в промисловому районі, що харчує ся здебільшого купуванним хлібом.

Через значний недорід озимини та нещасливий врожай ярини свого хліба стане тільки на пів зими. Трохи краспий, мабуть, буде рік для харківської, полтавської, катеринославської, бєсарабської, воронївкої, саратівської, казаньської, уфимської, орєнбургської губерній, де хоч і не вистачить подекуди хліба на харч та для годованя худоби, але сутужність не така велика, бо неодпакровий був врожай та були заробітки в літку. Безперечно, в красшому становищі центральний хліборобський район. Добрий буде сей рік для надбалтийских та польских губерній, бо там він забезпечив людей харчами.

Що до поміщиків, то вони, звичайно в красшому становищі сего року, ніж селяни, бо дорога ціна на хліб дала багатьом великий зиск, а иншим не наробила збитків.

— Кандидатом на президента Зєдінєних Держав півн. Америки є попри Бріяна Тафт Кортеліон, секретар американського скарбу. В 1895 р. за президентури Клівлянда він дістав був місце стенографа в бюро президента. Слїдуючий президент, Мек Кінлі, утворив для него посаду другого секретаря. За Рузвельта дістав уряд секретаря стану скарбу або міністра. Тепер має Тафт Кортеліон 44 літ житя. Він родив ся в Нью Йорку; по укінченю правничого виділу, вступив до дєвничкарства і був справознавцем судових ровправ, по тім якийсь час учителював, а від 1889 р. вступив до державної служби. В останних місяцях підчас фінансового краху разом з мільонерами Морганом і Рукфелером зорганізував помічну акцію для поправи грошевого торгу в Н. Йорці. Тафт Кортеліон розпочав тепер агітацію за свою кандидатуру при помочи Моргана і Рукфелєра.

— Ріжні вістки. З Нового Йорку доносять що 70,000 жидівських родин в жидівській дїльниці, з причини лихого зарібку, перестало платити чинш. Каменичники зарядили судову румацию, причім приходить до кровавих буч. — Світловому артистови-скрипакови Євгєнові Ісаї підчас концерту в Берлінї украдено скрипку. — З причини великого снігу і морозів всі поїзди спізняють ся в дорозі до Львова. Нинішній полудневий поїзд з Кракова спізнив ся о 3 години. — Відєньський дєвник Die Zeit остав далєше в жидівських руках, бо чутка про закупленє єго християнскими суспільниками показала ся неправдивою.

Оповідки.

— Дальший репертуар руского театру в Коломиї. (Саля Каси щадничої. Початок 7½ вечером. Білєти продає „Народна Торговля“ а від год. 5. вечером в дєнь представлєня кася театру).

В суботу дня 4. січня 1908 другий раз „Галька“ опера в 4 дїях Ст. Моношка. Гостинний виступ п. Ф. Лопатиньської, співачки міського театру у Львові, в ролі Гальки.

В недїлю дня 5. січня 1908 „Хата за сєлом“ образ з житя циганів зі співами і танцями в 5 дїях, перероблений після повісти І. О. Крашевского.

— З перемискої єпархії. Ново поставлєні прєсвитєри одержали отсі сотрудництва: о. Кост Бугєр в Липі, о. Мих. Фуглєвич в Жовтанцях, о. Ілія Гавришкевич в Валяві, о. Стефан Гайда в Зандрановій, о. Вас. Гучко в Курилівці,

Материяли до історії зписив Галичач з Буковинцями.

Ч. 106.

Лист Григорія Воробкевича до Олександра Барвінського, писаний 26. 8. 1868.

(Дальше).

Потрудіт ся за мене і пишїть до Рїдакції Правди, най мені приставають Костомарового „Богдана Хмєлницкого і Вантїша Камїнского, „Малоросійку історію“, мені сихъ сочинєній дуже потрібно.

Покловъ свій щирїй вамъ, родичамъ і братьямъ вашимъ посїлає

Другъ вашъ неодмінний

Гр. Воробкєвич.

Слїдують гдєкотрі пісенітніци, котрі здолавъ ємъ вігулати відъ мої ізнемїгшої ся і бєзталаної Музи:

Упивняю васъ на самъ передъ, же я нігда а нігда не поправляю твори мої мізерїві, а ві відбираю відъ нихъ ані не додаю нічого, лишъ шлю вамъ їхъ новорождєнихъ, ділайте съ ними, що хочєте, купайте, чешїть хъ, прїтворїть їхъ якъ не въ живї одуши-

влєні твори, то хотя въ кукли, въ хїнські фігури съ мїханїчниймъ рухомъ.

Отъ і вони:

1. Калино-квітко, будь жичлива... (Пор. „Поезїї“, ст. 45).

2. Оттак, друже, знудивши домом (ibid. 47).

Ч. 107.

Лист Гр. Воробкевича до Олекс. Барвінського. Въ Львові, дня 7. сєнтября 1868.

Любєзній мій друже!

Отъ хосєнь, вігода власна то божеще, то сила всемогуща, котра нашими мїслями і учинками кирує, це доля така — або світъ (якъ Федковїчъ въ послїдній своїй пісені співає, про котру я съ вами въ другій разъ поговорю). Такъ і мене тїлько чистїй інтерєсь принудивъ теперъ до васъ писати — нікуда правди діти. Тиснить мене Конєксторъ бєковинскій, бимъ присїлавъ вже разъ манускрїпти до читанки, а їхъ Богъ має. Ажъ сими двяма зачавъ ємъ плагїяти ізъ всілякихъ книжокъ і книжочокъ чинити, може ми ся вдасть пофарбувати чуже піря такъ, що буде віглядати, якъ мов, а відкрїють то я їмъ скажу, що то кожда читанка складуєт ся ізъ творівъ другихъ писателївъ знатнихъ, а поєважъ для народнихъ школівъ клясїчнї твори не є зрозумїлі (відповіднї, що врєштї повинно би бути), то я черпавъ ізъ малознанихъ або і совсїмъ не знанихъ творівъ.

Скажїть мені, прїятєлю, ці можна въ цитанці вмїщувати байки, приповідки, поезїї відповіднї въ орігїналі бєзъ ізволу ауторївъ, несотворивши плагїєту? Слово вамъ даю, що мені ся річъ неясна.

А теперъ до інтерєсу. Молїть вапихъ дорогихъ братївъ, най мені якъ найскорше посїлають обїцанї свої твори для читанки, я їмъ доживотно зато дякувати му; віратують мене зъ немалої компромїтації, бо правду вамъ говорю, же нічого готового не маю і мені самому дивно і питаю ся самъ себе, чему такъ? Не мїгъ ємъ теперъ що написати? Нївмївъ ємъ, бо ємъ то теперъ въ Львові нічого ше здорового ні подумавємъ ні подїявъ ємъ, оттакъ лишъ вигїтувавъ (вегєтував) і мрївъ бєзъ гадки і бєзъ учинку. А багацко би про то вогорити, чему такъ, а не иначе.

Най же присїлають соколики свої манускрїпти заразъ, якъ ласкаві — а ще май найні будуть, докїль прїйдуть до школи, сапшут ся тїмъ въ книгу живота, бо здїлають велику мїлосць, велику альмужну для душевно алчуцаго і жаждуцаго вашого друга

Гр. Воробкєвич.

Розуміє ся, найсєрдєшні поклони вамъ, братьямъ і родичамъ засїлаєт

Гр. В.

(Дальше будє).

